

стан автострахування в Україні відкриття центрів власної інформаційної системи з розгалуженою мережею та повномасштабного впровадження страхових компаній до бази даних компаній-посередників.

Отже, дослідивши та проаналізувавши стан автострахування в Україні, можна відмітити, що рівень страхування у даній галузі перебуває на етапі розвитку, проте існує велика кількість проблем, які потребують свого вирішення.

Література

1. Про страхування: Закон України від 7.03.1996 р. №85/96-ВР // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: zakon.rada.gov.ua.
2. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів («Про ОСАЦВ») : Закон України від 22.09.2005 // Відомості Верховної Ради. - 2012. - № 7, ст.53
3. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради. - 2003. - № 40-44, ст.356
4. Про деякі питання здійснення обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів : розпорядження від 9.07.2009 № 566 // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0689-10
5. Державна служба статистики України // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
6. Лесик Л. М. Досвід застосування в Україні обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів [Текст] / Л. М. Лесик // Актуальні проблеми економіки. - 2010. - №6. - С. 231-234.
7. Охріменко Ю.Л. Проблеми українського ринку страхування // www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/knp/126/knp126_79-81.pdf
8. Офіційний сайт державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.dfp.gov.ua.
9. Пустовіт Р.Ф. Вплив фінансової нестабільності на розвиток авто страхування в Україні // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/vortal/socsum/znvchdtu/2009_24/articles/2_Pvstovivt.vdf

УДК 336.76

Глушко Аліна Дмитрівна,

*Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка,
кандидат економічних наук, старший викладач*

**СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНФРАСТРУКТУРИ
ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ**

Світовий досвід свідчить, що використання новітніх інформаційних технологій та сучасних фінансових інструментів для забезпечення функціонування фондового ринку неможливе без налагодження взаємодії системоутворювального комплексу взаємопов'язаних інститутів інфраструктури ринку цінних паперів.

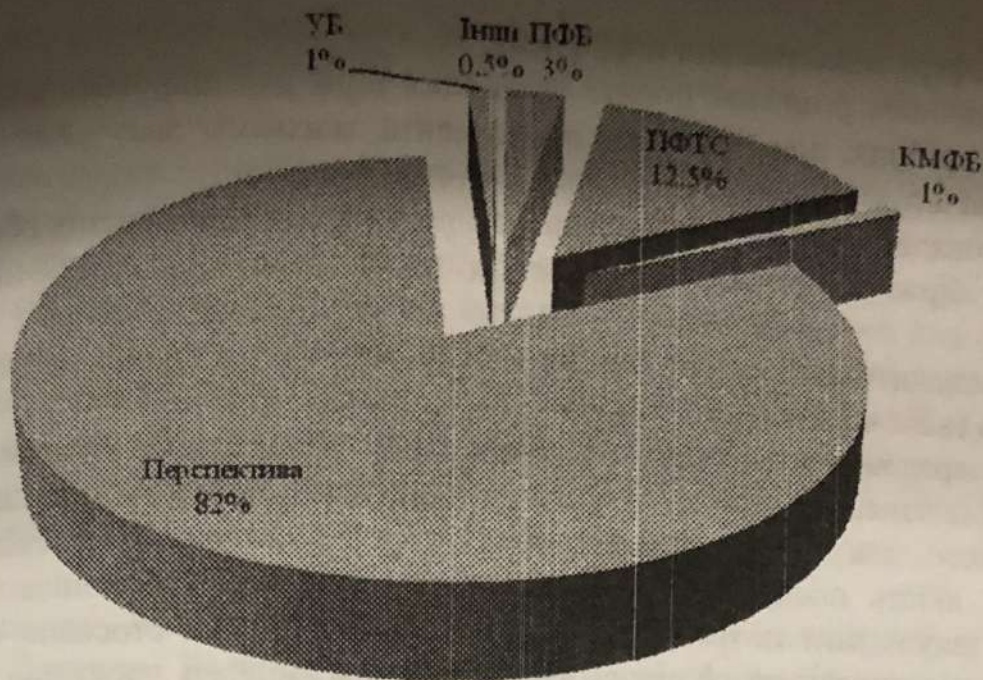

Рис. 1. Розподіл обсягів укладених угод в біржовому сегменті у вересні 2014 року за організаторами торгівлі

Протягом січня – вересня 2014 року порівняно з даними аналогічного періоду 2013 року обсяг біржових контрактів з цінними паперами на організаторах торгівлі збільшився на 38,60% (або на 131,82 млрд. грн.) [2]. Проте біржовий сегмент фондового ринку продовжує відігравати другорядну роль в економіці України. Про це свідчать незначні показники порівняно з країнами Центральної та Східної Європи. Динаміка біржового фондового ринку не корелюється з об'єктивними процесами і тенденціями функціонування та розвитку національної економіки. Цілісності біржової системи заважає також слабка взаємодія фондових бірж з інституціями виконання біржових договорів, а відсутність досконалих механізмів клірингу створює додаткові труднощі як для учасників ринку, інвесторів, так і для держави в цілому.

Диспропорції фондового ринку, які проявляються в істотному переважанні неорганізованого фондового ринку над організованим, зовнішніх інвесторів над внутрішніми, значній концентрації ринку як за обсягами торгівлі, так і за показниками капіталізації потребують забезпечення надійного і ефективного функціонування ринкової інфраструктури, в першу чергу біржового сегменту. З метою удосконалення функціонування та регулювання фондових бірж необхідно:

1. запровадити практику здійснення операцій з розміщення цінних паперів публічних акціонерних товариств на підставі укладання договорів андеррайтингу з торговцями цінними паперами виключно на фондових біржах;
2. врегулювати діяльність маркет-мейкерів, встановити вимоги до договору маркет-мейкера між фондовою біржею та емітентом;
3. запровадити засоби консолідованого нагляду за діяльністю усіх фондових бірж, практику всебічного регулювання ціноутворення на різних організаторах торгівлі;
4. передбачити консолідацію бірж з метою усунення будь-яких дестабілізуючих факторів, які можуть гальмувати ефективне функціонування ринків;
5. внести зміни до правил функціонування фондових бірж, щоб забезпечити повну пре- та постторгівельну прозорість;
6. передбачити положення щодо співпраці між фондовими біржами з метою

Проблеми розвитку фондового ринку України, висвітлені в працях багатьох провідних науковців, серед них: Н. Бедіна, В. Огородник, А. Калач, О. Квасова, О. Кульпіна та ін.

Фондовий ринок – частина ринку капіталів, де здійснюються емісія, купівля і продаж цінних паперів; це чітко організована багатокomпонентна, високотехнологічна система. Основними учасниками фондового ринку є інвестори та емітенти, які завдяки пропозиції цінних паперів залучають ресурси для забезпечення ефективності власної діяльності. Багатокomпонентність інфраструктури фондового ринку передбачає наявність центральної ланки, завданням якої є оптимізація взаємовідносин між різними елементами. В Україні такою ланкою є Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР), яка була створена 12 червня 1995 року і основною метою діяльності якої є регулювання ринку цінних паперів України [1].

На сьогодні вітчизняний фондовий ринок все ще перебуває на стадії становлення. Протягом 20 років його існування була створена нормативно – правова база, що регулює діяльність учасників фондового ринку, інфраструктура, проводиться активна просвітницька робота як серед інвесторів, так і емітентів. Проте існує ціла низка проблем, що стримують розвиток фондового ринку України: низька ліквідність та капіталізація, масштабний дефіцит внутрішніх грошових ресурсів, низька частка біржового сегменту ринку, недостатнє законодавче регулювання ціноутворення, обмежена кількість ліквідних та інвестиційно привабливих інструментів, недовіра внутрішніх та зовнішніх інвесторів до українського фондового ринку [2].

У 2014 році відбулося суттєве зниження показників діяльності фондового ринку у порівнянні з 2013 роком. Зокрема, обсяг залучених інвестицій інструментами фондового ринку в економіку України протягом січня – вересня поточного року становив 66,91 млрд. грн., що на 16,49 млрд. грн. менше ніж у попередньому році. Зменшилися й кошти залучені завдяки такому фінансовому інструменту як акції: у 2014 році НКЦПФР було зареєстровано 107 випусків акцій на загальну суму 11,24 млрд. грн., а у 2013 році даний показник становив 21,66 млрд. грн. [1].

Важливим показником рівня розвитку ринку цінних паперів є обсяг виконаних біржових контрактів з цінними паперами на організаторах торгівлі (з розподілом за видом фінансового інструменту). Він наочно демонструє найбільш інвестиційно привабливі інструменти фондового ринку (рис.1).

Рис 1. Обсяг виконаних біржових контрактів з цінними паперами на організаторах торгівлі (з розподілом за видом фінансового інструменту) за січень - вересень 2014 р. млн. грн. Побудовано за даними НКЦПФР [1].

мінімізувати сферу міжбіржових порушень;

7. забезпечити розвиток послуг фондових бірж для широкого кола інвесторів зокрема для дрібних інвесторів як інструмента масового залучення інвестицій в економіку країни;

8. запровадити вимоги щодо наявності регулярних мінімальних обсягів торгів на фондовій біржі як умови провадження професійної діяльності на фондовому ринку;

9. запровадити здійснення фондовими біржами ефективних процедур нагляду за діяльністю своїх членів;

10. передбачити можливість здійснення фондовими біржами реєстрації та випуску цінних паперів у разі публічного розміщення цінних паперів тощо [3].

Крім того, для залучення інвесторів на фондовий ринок необхідно постійно підвищувати якість послуг, що надаються професійними учасниками фондового ринку, у зв'язку з чим потребують удосконалення вимоги стосовно провадження професійної діяльності на фондовому ринку, насамперед, постійне підвищення пруденційних нормативів з метою наближення пруденційного та консолідованого нагляду до європейських стандартів.

Впровадження зазначених заходів дозволить забезпечити ефективне функціонування інфраструктури фондового ринку, створити сприятливе середовище для розвитку фондового ринку України в цілому та його інтеграції у світовий простір.

Література

1. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. №3400-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon4.rada.gov.ua>.
2. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua>.
3. Проект програми розвитку фондового ринку України на 2015 – 2017 роки «Європейський вибір – нові можливості для прогресу та зростання» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nssmc.gov.ua/fund/development/plan>.

УДК: 33.336.7

Глушко Аліна Дмитрівна,

*Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка,
кандидат економічних наук, старший викладач*

Василенко Олександр Ігорович, Шклярук Андрій Вікторович,

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Сучасний стан соціально-економічних процесів в національній економіці засвідчує необхідність продуктивних змін. Переорієнтування векторів розвитку України до європейських стандартів передбачає першочерговість вирішення питань залучення та ефективного використання інвестицій як визначального чинника економічного розвитку. Головними інститутами, які стимулюють приплив капіталу та забезпечують рух капіталу між галузями та сферами економіки, сприяють розподілу перерозподілу капіталу корпорацій є фондові ринки.